

Integraal huisvestingsplan Onderwijs (IHP)

Maatschappelijke ontwikkelingen ondersteunen door het optimaliseren van onderwijshuisvesting

Waarom een Integraal Huisvestingsplan?

Sinds 1997 is de verantwoordelijkheid voor de onderwijshuisvesting gedecentraliseerd van de rijksoverheid naar de gemeenten. Sindsdien hebben gemeenten de opdracht om te voorzien in adequate huisvesting voor het primair, speciaal en voortgezet onderwijs. De gemeenten ontvangen hiervoor, binnen de algemene uitkering van het gemeentefonds, niet-geormerkte middelen. Om een samenhangend beleid op het gebied van onderwijs-huisvesting te voeren, kan een Integraal Huisvestingsplan (IHP) worden opgesteld. Een IHP geeft in een meerjarenperspectief inzicht in de mogelijkheden van de vastgoedportefeuille, in relatie tot andere beleidsvelden (jeugd, sport, zorg).

Welke vragen komen op u af?

Onderwijs is continu in beweging. Dit heeft ook consequenties voor de onderwijsgebouwen. Huisvestingsvraagstukken die spelen in de veranderende praktijk van onderwijs zijn o.a.:

- **Capaciteit**

Komt de capaciteit (aantal lokalen/m²) van de schoolgebouwen overeen met de vraag (leerlingenprognose) of treden er tekorten dan wel overschotten op?

- **Kwaliteit**

Komt de kwaliteit van de schoolgebouwen nog overeen met de huidige technische en functionele eisen (o.a. onderwijskundige vernieuwingen en binnenklimaat)?

- **Spreiding en belangstellingspercentage**

Zijn de scholen nu, maar ook in de toekomst, nog goed verspreid over alle wijken? Of treden er verschuivingen binnen de belangstellingspercentages van de denominaties op?

- **Functie voor de wijk en dagarrangementen**

Bieden de schoolgebouwen voldoende mogelijkheden om de gewenste functie voor de wijk - vergroting sociale cohesie - te kunnen vervullen en dagarrangementen aan te bieden?

- **Onderhoudskosten, duurzaamheid en binnenklimaat**

Zijn de financiële lasten van onderhoud en exploitatie nog wel te verantwoorden? Is er sprake van duurzame toepassingen in de gebouwen, zoals: dubbel grondgebruik, multifunctionaliteit, materiaal gebruik, waterbesparing? Voldoet het binnenklimaat aan de hedendaagse eisen?

- **Samenwerking onderwijs en bedrijfsleven**

De aansluiting tussen het onderwijs en het bedrijfsleven is veelal niet optimaal. De laatste jaren zijn daarom diverse initiatieven ontstaan om (fysiek) te gaan samenwerken.

Bovenstaande vraagstukken kunnen opgepakt worden door middel van een IHP. Een belangrijke succesfactor hierbij is het creëren van een breed draagvlak; zowel binnen de gemeentelijke organisatie / de politiek als de schoolbesturen / het maatschappelijk middenveld. Het is daarom wenselijk dat alle partijen frequent en intensief bij het totstandkomingproces worden betrokken.

Analyse spreiding en capaciteit scholen (rood = tekort)

Integraal Huisvestingsplan - aanpak 3P Netwerkpartners

De procesmatige aanpak van 3P Netwerkpartners voor het opstellen van een IHP is in figuur 1 weergegeven. De aanpak is gebaseerd op de volgende 3-deling: Visie ontwikkeling (A), Analyse vraag & aanbod (B) en scenario ontwikkeling (C).

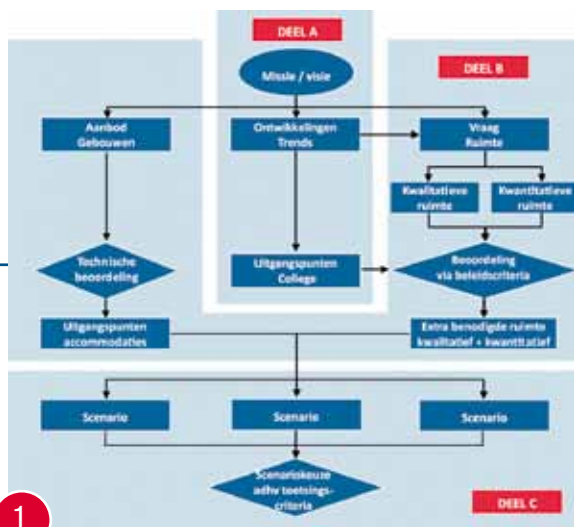
Visie ontwikkeling

Het opstellen van een IHP begint met het formuleren van een gezamenlijke visie op onderwijs en de bijbehorende huisvesting. Deze visie kan zich richten op actuele thema's zoals 'de brede school', 'frisse scholen', 'doorlopende leerlijnen', 'passend onderwijs' en 'dagarrangementen'. Naast de inhoudelijke visie worden de gewenste karakteristieken van onderwijsgebouwen vastgelegd, zoals kwaliteit, duurzaamheid, multifunctioneel gebruik en flexibiliteit. Het visie-traject wordt 'gevoed' door middel van workshops met de betrokkenen en analyse van beleidsdocumenten (van de rijksoverheid, provincie, gemeente en maatschappelijke partners).

> **Resultaat:** gezamenlijke visie en een beoordelingskader

Analyse vraag & aanbod

Parallel aan het visie-traject, vindt een analyse plaats van de bestaande onderwijslocaties. Hierbij worden 'harde' gegevens zoals oppervlakte, leerlingen, aantal lokalen, adres, bouwjaar, boekwaarde, denominatie en technische staat eenduidig in beeld gebracht. Tevens wordt de toekomstige ruimtebehoefte per school in beeld gebracht en vastgesteld. Dit gebeurt aan de hand van leerlingenprognoses, waarbij ca 15-20 jaar vooruit wordt gekeken. Op basis van de bovengenoemde analyses, vindt een confrontatie van vraag en aanbod plaats. Hierbij worden de capaciteitstekorten en -overschotten per school en per wijk inzichtelijk gemaakt (in cijfer- en beeldmateriaal). Op basis van een bezichtiging van de schoolgebouwen, interviews met directeuren/bestuurders en de meerjaren onderhoudsplanning (MOP) wordt de kwaliteit van de school-

1

Visuele weergave van de aanpak

Deel A • Visie: college, onderwijs, partners • Ontwikkelingen: lokaal, regionaal • Uitgangspunten IHP • Beoordelingskader	Deel B • Analyse vraag (kwantitatief & kwalitatief) • Analyse aanbod (kwantitatief & kwalitatief) • Match vraag & aanbod	Deel C • Scenario ontwikkeling • Financiële consequenties • Toetsing o.b.v. beoordelingskader • Afweging en conclusies

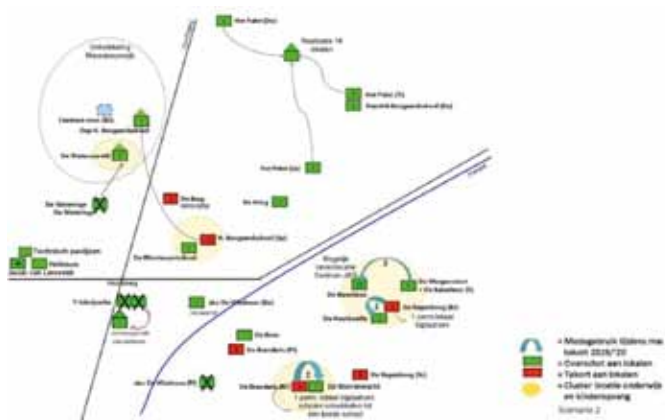
gebouwen afgezet tegen de huidige maatstaven en onderwijskundige visie.

> **Resultaat:** match van vraag & aanbod

Scenario ontwikkeling

Op basis van de vastgestelde visie en de match tussen vraag & aanbod kunnen scenario's worden ontwikkeld om de huisvestingssituatie te optimaliseren. De Verordening Onderwijs-huisvesting van de VNG geldt hierbij als ondergrens (nul-scenario c.q. wettelijk minimum). Het nul-scenario geldt veelal als referentie om de overige scenario's - waarbij meer beleidsrijk wordt ingestoken - mee te vergelijken. De uitwerking van de scenario's wordt schematisch weergegeven in vereenvoudigde plattegronden van het plangebied. De scenario's worden doorgerekend voor wat betreft de financiële consequenties (investeringslasten en daaruit voortvloeiende kapitaal- en exploitatielasten) voor de meerjarenbegroting van de gemeente. Op basis van het opgestelde beoordelingskader, vindt een integrale afweging tussen de verschillende scenario's plaats en wordt een concluderend advies opgesteld.

> **Resultaat:** scenario's en afgewogen keuze

Schematische weergave van een scenario

Organisatie - structuur - draagvlak

De organisatie structuur van het project kan als volgt worden ingericht:

- Gemeentelijke stuurgroep:
 - > sturing, besluitvorming, voorbereiding politiek
- Gemeentelijke projectgroep:
 - > verzorgen input, opstellen analyses, tussenrapportages
- Klankbordgroep schoolbesturen:
 - > verzorgen input en waarborgen betrokkenheid

Alvorens overgegaan wordt tot politieke besluitvorming (college en raad) worden de uitkomsten van het IHP ter advisering voorgelegd aan het OOGO. 3P Netwerkpartners kan als 'spin in het web' fungeren tussen de verschillende overlegorganen en daarbij de dagelijkse aansturing, voorbereiding en rapportering op zich nemen.

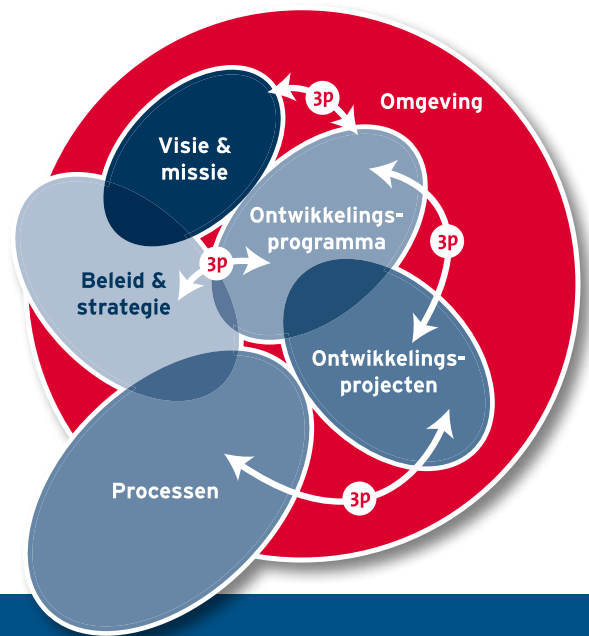
Schematische weergave van een organisatie structuur

Ervaring 3P Netwerkpartners

3P Netwerkpartners heeft ruime ervaring met het opstellen van IHP's voor gemeenten en schoolbesturen. Recente voorbeelden hiervan zijn:

- Westland
- Barendrecht - basis- en speciaal onderwijs & welzijnsvoorzieningen
- Barendrecht - voortgezet onderwijs
- Hellevoetsluis
- Penta College - schoolbestuur, huisvestingsplan voor al haar schoolgebouwen
- Hendrik-Ido-Ambacht

Onze diensten gericht en onafhankelijk

Advies

Adviseren over vraagstukken van huisvesting, organisatie en vastgoed op basis van een uitgevoerde analyse.

Procesbegeleiding

Begeleiden van processen voor verandering van huisvesting en organisatie of vastgoed.

Projectmanagement

Het managen van vastgoedprojecten binnen de gestelde kaders door het faseren, beheersen en rapporteren op projectdoelstellingen.

Coaching

Coaching van innovatieve projecten (Design & Build).

Cursussen

- “Hands on” Cursus projectmatig werken volgens de Balanced Score Card en GOTIK.
- “Hands on” Cursus 3P-methode.

Onze klanten

- Gemeenten
- Onderwijsinstellingen
- Woningcorporaties
- Zorginstellingen

Van Nelleweg 1212
Postbus 13212
3004 HE Rotterdam
T (010) 750 40 90
F (010) 750 40 91
E info@3pnetwerkpartners.nl

www.3pnetwerkpartners.nl

